

HET CIRCULAR SKILLS SYMPOSIUM 2021

Afsluiting en reflectie op een jaar samenwerken aan beroepsonderwijs voor de circulaire economie

Consultatie van bijna
150
docenten in het VMBO, MBO, HBO en praktijkonderwijs, aan de hand van enquêtes en verdiepende sessies.

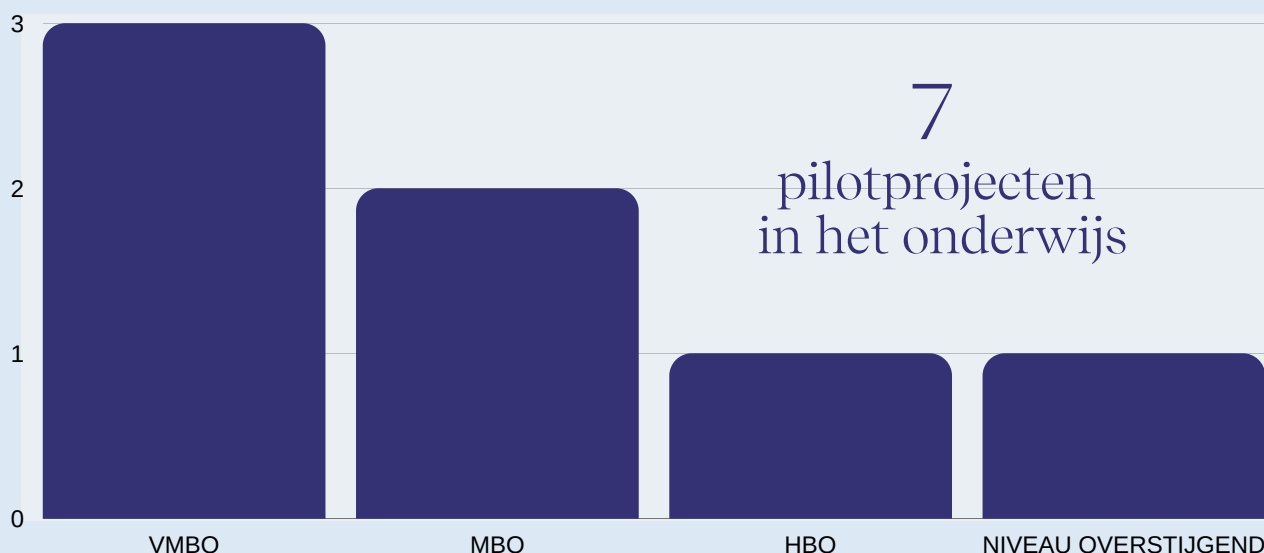
Consultatie van de
45
meest circulaire ondernemers in de bouw- en installatiesector, aan de hand van 9 rondetafelgesprekken.

Samengewerkt met

- 9** VMBO - scholen
- 6** MBO - instellingen
- 2** HBO - instellingen

Direct betrokken waren zo'n
150 docenten en zo'n
200 leerlingen / studenten.

Op vrijdag 21 mei 2021 sloten de projectpartners van Circular Skills het eerste programmajaar samen af met een digitaal symposium. Tijdens het symposium hebben de partners hun projecten aan elkaar gepresenteerd en hebben we samen teruggeblikt op een jaar onderzoeken en experimenteren. Hoe staat het beroepsonderwijs ervoor op gebied van circulaire vaardigheden? Welke aanpassingen moeten worden gedaan aan het onderwijsproces? Wat willen docenten? En wat zijn onze geleerde lessen van een jaar experimenteren met nieuwe onderwijsvormen?

In de opbrengsten van het symposium zijn vijf actielijnen van elkaar te onderscheiden. Deze actielijnen omvatten de belangrijkste geleerde lessen van het afgelopen jaar en geven richting aan de projecten die we de komende jaren samen zullen lanceren.

1 Ontwikkel authentieke, regionale leeromgevingen met stakeholders in en rondom het onderwijs, vanuit de eigen context, visie en behoeften van de school.

Voor het merendeel van de scholen én bedrijven in Nederland staat de circulaire economie nog in de kinderschoenen. Waar het bij Circular Skills eerder nog ging over de kloof tussen onderwijs en bedrijfsleven op dit thema, is duidelijk geworden dat beiden (naast andere stakeholders als overheid en maatschappelijke organisaties) nog veel moeten leren om een circulaire economie te realiseren.

Daarnaast ontwikkelen leerlingen, studenten en werkenden (vakspecifieke) circulaire vaardigheden doorgaans het beste in de praktijk. Door vanuit de eigen context van de school een authentieke leeromgeving rondom de circulaire economie vorm te geven met lokale bedrijven, bewoners en overheden kunnen alle stakeholders samen leren.

2 Bouw aan een community (of meerdere communities) van docenten.

Veel docenten hebben hart voor een duurzame samenleving en een circulaire economie. Maar vaak beschikken zij niet over de juiste inhoudelijke kennis en/of de didactische vaardigheden om hun onderwijs hierop aan te passen. Onderwijs over de circulaire economie komt vaak niet veel verder dan algemene bewustwording. Het aangaan van een duurzame samenwerking met het bedrijfsleven op dit thema blijkt ook een uitdaging.

Docenten hebben behoefte aan professionalisering op dit thema, zowel inhoudelijk (vakspecifieke circulaire vaardigheden) als didactisch (vormgeven van onderwijs hierop). Ze willen hun kennis en ervaring kunnen delen met collega-docenten in de regio. De voorkeur gaat voor velen uit naar fysieke bijeenkomsten en menselijk contact. Een website met informatie, trainingen, evenementen en webinars zou daar slechts een aanvulling op zijn.

3 Haal op wat er al is ontwikkeld op gebied van het aanleren van circulaire vaardigheden en zet dit aanbod zo effectief mogelijk in.

In het Circular Skills programma, maar ook zeker daarbuiten, zijn al veel lesmaterialen, trainingen en overig ondersteuningsaanbod ontwikkeld voor het beroepsonderwijs om aan de slag te gaan met het thema circulaire economie. Hoewel er nog steeds behoefte is aan ruimte om in de praktijk te blijven experimenteren met nieuwe onderwijsvormen, is het van belang dat we de materialen en oplossingen die al zijn ontwikkeld zo effectief mogelijk inzetten. Om dubbel werk te voorkomen en optimaal te valoriseren.

4 Werk samen met schoolleiding en -management en met onderwijsplatforms om visie en leiderschap te ontwikkelen op onderwijs voor een circulaire economie.

Gebrek aan visie, tijd en middelen behoren tot de meest genoemde obstakels die succesvolle implementatie van circulaire vaardigheden in het beroepsonderwijs in de weg staan. Leiderschap op dit thema wordt dan ook genoemd als een van de belangrijkste sleutels tot succes. Veel docenten hebben behoefte aan tijd en ruimte voor professionalisering. Docenten die nog niet met het thema bezig zijn zouden juist geactiveerd moeten worden door de schoolleiding. En een effectieve samenwerking met onderwijsplatforms zoals de profielplatforms in het vmbo en de onderwijstraden kan het bereik en de impact van het programma aanzienlijk vergroten.

Tevens wordt samenwerking met organisaties als de SBB aangemoedigd om circulaire vaardigheden op te nemen in het standaard curriculum van beroepsopleidingen, zodat het niet langer optioneel is om aan het thema te werken.

5 Blijf de rol van facilitator van gezamenlijke leer- en veranderprocessen doorontwikkelen.

Zowel het proces van leren en ontwikkelen wat ten grondslag ligt aan het Circular Skills programma, als de implementatie van circulaire vaardigheden in het onderwijs vragen om bekwame facilitators. Mensen, zoals veel leden van Leren voor Morgen, die gezamenlijke leer- en veranderprocessen in onderwijsteams of juist tussen scholen, bedrijven en organisaties kunnen faciliteren.

Het verdient aanbeveling om vanuit Leren voor Morgen samen te werken aan de ontwikkeling van deze rol en om te blijven uitwisselen hoe de partners in het Circular Skills programma die rol vervullen. Zodat we met en van elkaar blijven leren.

Wil je met aanvullingen, correcties of suggesties reageren op dit verslag? Stuur dan een mailtje naar Daan@lerenvoormorgen.org.